

DAESH VERDREVEN EN DAN ?

Een verslag van twee reizen.

KOBANÊ, VERWOEST EN VERGETEN (literatuur)

oorlog tegen Daesh

In juli 2014 stuurden de bewoners van Kobanê de eerste noodkreten de wereld in, omdat ze werden aangevallen met zware wapens, die Daesh had buitgemaakt in Mosul. Als begin september alle ca. 350 dorpen in de regio zijn veroverd en Daesh een groot deel van de stad in handen heeft, verzamelt de werelopers zich op een heuvel in Turkije en kan de hele wereld de strijd volgen. Op 27 januari 2015 is Daesh door de Koerdische strijders met luchtsteun van de VS uit de stad verdreven. Eind april zijn ook de meeste dorpen in het agrarisch gebied bevrijd.

Voor de inval van Daesh woonden ca. 400.000 mensen in kanton Kobanê. Ongeveer de helft daarvan waren vluchtelingen uit andere delen van Syrië.

Hoe is het nu in Kobanê?

Wat zijn de gevolgen van oorlog en embargo ?

In de stad is zijn gebouwen en infrastructuur voor ca.70% of meer verwoest en vrijwel geen enkel gebouw is onbeschadigd. In het agrarisch gebied zijn bomen, zaaigoed, landbouwmachines vernield en ongeveer alle lanbouwhuisdieren gedood. Veel dorpen zijn nog onbewoonbaar door boobytraps, waarvan nog niemand weet hoe ze te ruimen.

Het kantonbestuur is direct in februari onder moeilijke omstandigheden begonnen de schade en de noden zo goed mogelijk te inventariseren. Deze rapporten vindt u op de website van Kobanê Reconstruction Board. <http://helpkobane.com/> Daar vindt u tevens de plannen voor een ecologische wederopbouw, nieuws over de ontwikkelingen en informatie over het handjevol kleine NGO's dat werkzaam is in Kobanê.

Wie Kobanê wil bezoeken ontmoet een aantal obstakels. Over het leven in Kobanê na het verdrijven van Daesh is slechts een handje vol journalistieke berichten:

'Hoe kom je in Kobani?'(1*)

'Probeert Turkije het leven in Kobani weer te smoren?'(2*)

'Hulp bereikt Kobanê nog niet', ondanks de verontwaardiging over Alan Kurdi's dood'(3*)

'Het Turkse embargo op Kobane blijft Syrische vluchtelingen voortbrengen'(4*)

'Een embargo van Turkije op YPG-begrafenissen'(5*)

De titels zijn duidelijk genoeg. Er is sprake van een embargo, maar hoe het embargo precies werkt is onduidelijk. De regels staan niet op papier. Sommige mensen en goederen kunnen de grens af en toe wel passeren. De willekeur bewijzen is moeilijk.

'Journalisme bestaat niet in Turkije' (6*) is een andere titel.

Een objectieve waarheid is in Turkije moeilijk te achterhalen. Journalisten die dat toch proberen vinden weinig gehoor en lopen gevaar.

In juni 2015 is Daesh ook verdreven uit de omgeving van Girê Spî (Tell Abiad). Daardoor is Kobanê nu ook bereikbaar via Noord-Irak. De politieke verhoudingen in Irak zijn nog ingewikkelder dan in Turkije. Op de World Press Freedom Index (7*) staat Irak, nog lager dan Turkije, op de 149e plaats en wordt een van de vier meest dodelijke landen voor journalisten genoemd. Verwacht ook hier niet veel keiharde bewijzen.

Namens een kleine humanitaire organisatie, Stichting Help Kobanê, ben ik dit jaar twee in Kobanê geweest.

Hieronder beschrijf ik mijn ervaringen aan beide grenzen en een aantal waarnemingen over de gevolgen van het uitblijven van hulp.

LITERATUURVERWIJZINGEN

1*)'How to get into Kobani, or: charade in a refugee camp', van Frédérique Geerdink 2-2-'15 ,

<http://kurdishmatters.com/2015/02/02/how-to-get-into-kobani-or-charade-in-a-refugee-camp/>

2*)'Is Turkey trying to suffocate life in Kobani again?' Frédérique Geerdink, 8-5-2015,

<http://kurdishmatters.com/2015/05/08/is-turkey-trying-to-suffocate-life-in-kobani-again/>

3*) 'Aid not reaching Kobane, despite outrage over Alan Kurdi's death' Jonathan Steele, 22-9-2015
See more at: <http://www.middleeasteye.net/news/aid-not-reaching-kobane-despite-outrage-over-alan-kurdi-s-death-138468257#sthash.xmDcLmec.dpuf>

4*) 'Turkey's Embargo on Kobane continues to produce Syrian Refugees', Hawzhin Azeez, 16-10-'15
<http://www.vocaleurope.eu/?p=2629>

5*) 'Turkey's embargo on YPG funerals', Irfan Aktan, 24-11-'15
<http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2015/11/turkey-syria-isis-ypg-ankaras-embargo-on-kurds-funerals.html#>

6*) 'Journalism doesn't exist in Turkey' https://www.beaconreader.com/frederike-geerdink/journalism-doesnt-exist-in-turkey?utm_source=publish&utm_medium=email&utm_campaign=journalism-doesnt-exist-in-turkey&utm_content=bottomlink

7*) <https://index.rsf.org/#!/>

EERSTE KENNISMAKING (mei / juni '15)

Met mijn vriendin Fatma uit Valkenswaard ben ik sinds 2008 bijna 10 keer meegereisd naar Zuidoost-Turkije om haar familie en vrienden te bezoeken. In mei/juni 2015 hadden wij weer een reis gepland.

Begin dit jaar was ik betrokken bij de oprichting van Stichting Help Kobanê, die als doel heeft de bewoners van Kobanê te steunen met noodhulp en wederopbouw. Voor deze stichting wil ik in Kobanê contacten maken en met bestuur en bewoners overleggen over wensen en noden.

GAZIANTEP, CONTACT ZOEKEN MET UNHCR (vr 22 – ma 25 mei)

De eerste dagen verblijven we zoals gewoonlijk bij familie in Gaziantep.

Verschillende personen vertellen ons dat in de grensplaats Suruç veel buitenlanders zijn, die lang en soms tevergeefs wachten op toestemming voor een bezoek aan Kobanê.

Voor mensen met een Turkse id is de grens 3 dagen per week open. Als ik geluk heb, mag ik misschien een paar uur de grens over. De UNHCR moet namens de VN toestemming geven. Omdat in Antep minder aanvragen zijn krijg ik het advies om hier naar de UNHCR afdeling te gaan. We bellen met een oude advocaat die Duits spreekt en lid is van de onafhankelijke mensenrechtenorganisatie IHD. Hij wil wel met mij op maandag naar UNHCR in Antep.

Als ik bij een familie op internet kan zoeken, vind ik een adres en een telefoonnummer van de UNHCR in de stad. Mijn advocaat heeft dezelfde informatie. Helaas blijkt op het adres een gewoon advocatenkantoor gevestigd te zijn. Het telefoonnummer is het nummer van de vreemdelingenpolitie. (Een aantal jaren geleden ben ik daar binnen geweest. Door taalproblemen was communicatie toen zeer beperkt.)

Collega-advocaten in Antep zouden me wel kunnen helpen met een permissie om bij Kilis de grens over te gaan naar Daesh gebied. Dat is niet wat ik wil.

Mijn advocaat adviseert me uiteindelijk om in Suruç via de Kaymakan (een functie onder de Wali = gouverneur) toestemming te vragen.

Intussen horen we van verschillende mensen uit Suruç heel verschillende verhalen.

Er was een demonstratie in Suruç en nu zou de grens voor alles en iedereen gesloten zijn. Maar de burgemeester van Suruç denkt, dat de grens binnen 10 dagen open is voor iedereen.

In een ict-winkel zoek ik verder op internet en bel vergeefs met een aantal telefoonnummers van de UNHCR in Ankara. Op de pagina van de UNHCR staat ook een nummer van de IHD in Antep. Zo maak ik kennis met iemand, die zich heel erg voor mij en onze stichting zal inzetten.

SURUÇ, KAYMAKAN (di 26 mei)

In Suruç ga ik met Fatma, mijn vriendin en tolk uit Nederland, eerst naar het gemeentehuis, waar we vriendelijk worden ontvangen en onze bagage achterlaten. Daarna brengen we de middag door in een wachtkamertje bij de Kaymakan. We hebben alle tijd om vriendschap te sluiten met de aanwezige politie-agenten. Mij wordt uitgelegd, dat ik een afspraak moet maken met iemand van de UNHCR. Na lang aandringen heb ik via de telefoon van een van de agenten heel even contact met UNHCR-medewerker Alper. Hij is op een conferentie in Urfa. Ik zou ook zo'n conferentie moeten meemaken. En misschien kan ik dan 2 of 3 weken later een afspraak met hem maken.

We blijven nog even wachten op een gesprek met de Kaymakan. Een zoon van Salih Muzlim krijgt wel toegang. Een vriendelijke agent laat ons op zijn I-pad een filmpje zien van een strak opgebouwd nog onbewoond AFAD-kamp. We praten verder over de prijs van vlees en de salarissen van politeagenten in Nederland.

We verlaten de wachtkamer tegelijk met een medewerker van het Syrisch Red Crescent; eigenlijk Heyva Sor. Buiten vertelt deze in het Koerdisch, dat hij al ca 3 maanden probeert om vaccinaties voor de kinderen naar Kobanê te krijgen. Hij heeft een klacht ingediend bij UNICEF en hoopt, dat meer organisaties dat doen.

SURUÇ GEMEENTEHUIS (woe 27, do 28 mei)

Op het gemeentehuis krijgen we stap voor stap meer informatie over de procedure.

Drie dagen per week kunnen mensen en goederen de grens passeren. Mijn tolk Fatma heeft ook een Turkse identiteit. Zij mag die dagen de grens passeren.

Voor mij begint de procedure met een officieel verzoek van Stichting Help Kobanê aan de UNHCR.

Dat verzoek, een copie van mijn paspoort en nog wat gegevens, gaan naar een speciale contactpersoon tussen het gemeentehuis en de heer Alper van de UNHCR.

Als ik geluk heb, kan ik maandag naar Kobanê. Maar dankzij mijn goede relatie bij de IHD, komt de speciale contactpersoon die middag even kennismaken. Hij maakt niet de indruk veel belang te hechten aan mijn verzoek.

Donderdag ochtend hoor ik dat de contactpersoon toch zijn best heeft gedaan. Mijn papieren zouden klaar zijn. De Kaymakan laat nog op antwoord wachten. En daarna moeten mijn gegevens nog door het politiebureau geaccepteerd worden.

Tussen de middag blijkt alles in orde. Het gemeentehuis in Suruç stuurt een bericht over onze komst naar Kobanê.

Wij zorgen dat we klaar zijn. We kopen drinkwater voor ons zelf en een net met ballen voor de kinderen. In mijn rugzak zitten zonnecellen, knijpkatten, antimug etc. uit Nederland. In mijn kleding heb ik een bescheiden geldbedrag.

We maken deel uit van een reisgezelschap met o.a. een paar tandartsen uit Italië. Hun gesteriliseerd tandartsgereedschap zit in met plastic dichtgesealde rolkoffers.

DE GRENS (woe 27, do 28 mei)

Intussen had ik de grens al even in het donker gezien. In de nacht van woensdag op donderdag werden de lichamen van twee martelaren per ambulance van de grensovergang naar de koelruimte onder het ziekenhuis van Suruç gebracht. Een triest regelmatig terugkerend ritueel.

Als wij op donderdagmiddag bij de grens aankomen worden onze namen opgenoemd en onze bagage gecontroleerd. Ook de steriel verpakte tandartsuitrusting wordt in het stof geopend.

Dan lopen we met onze bagage door een deurtje in een schutting en een stukje niemandsland tussen hoge hekken naar Kobanê.

Terwijl we daar wachten om opgehaald te worden kunnen we zien dat de ambulances uit Kobanê niet door mogen rijden. Een patient wordt via het deurtje in de grens overgebracht naar een andere ambulance.

IN KOBANÊ (do 28 mei – ma 1juni)

Bij aankomst in Kobanê ben je eerst overweldigd door de aanblik van zoveel verwoesting.

Wij werden gastvrij ontvangen op het gemeentehuis. Een belangrijk gesprekspunt, hier en in heel Kobanê, is steeds hoe Turkije de grensovergang beheerst en maar af en toe iets doorlaat.

Als je begint te wennen aan de verwoesting, zie je ook hoe het leven terugkeert en hoe hard er gewerkt wordt door bewoners en bestuur om dat leven enigszins mogelijk te maken.

Ongeveer 100.000 inwoners zijn op dit moment weer terug. De anderen verblijven nog in Turkije, Noord-Irak en zelfs in Armenië.

De eerste nacht logeren we bij drie mannen in een prachtig huis, dat vrijwel onbeschadigd is. De volgende dag horen we een deel van het familieverhaal en beginnen te begrijpen, hoe het komt, dat in deze goede woning nog ruimte voor ons is.

Onze gastheer heeft een kindje van 4 weken oud. Het kindje heet 'Vluchteling'. De jonge vader heeft zijn kindje nog niet gezien. Zijn gezin en familie zijn gevlucht naar de Koerdische Regio Irak en verblijven nog deels bij mensen in een huis in Hewler en grotendeels in het Mahgmurkamp. Ze willen graag terug.

Er zouden nog ca. 20.000 vluchtelingen uit Kobanê in Noord-Irak verblijven. Die kunnen – met of zonder paspoort- Irak niet verlaten. Dit verhaal werd bevestigd door politici en bestuurders op het gemeentehuis, maar niemand kon uitleggen waarom deze mensen niet terug zouden mogen.

Als ik in oktober weer in Kobanê ben, is de familie weer herenigd en zijn ook vele anderen uit Noord-Irak teruggekeerd.

Van Suruç naar Kobanê reizen is voor inwoners van Kobanê geen probleem. Maar terug naar Turkije mogen ze dan niet meer.

Als ik maandagavond 1 mei terug ga naar Suruç wordt door de Turkse autoriteiten bij de grens alleen gecontroleerd, of mijn naam voor komt op de lijst van gasten op de datum van binnenkomst.

(Een uitgebreider verslag van mijn eerste bezoek leest u in : 'Kobanê je moet er geweest zijn'. Zie bijlage)

EEN ZAK MET ZONNECELLEN (aug/ nov)

Mijn vriendin Fatma gaat in augustus op familiebezoek in Zuidoost-Turkije. Voor onze vrienden in Kobanê geef ik haar een zak met zonnecellen, knijpkatten, speelgoed en wat aardigheidjes mee.

Maar in augustus zijn de regels veranderd. Ook Fatma komt de grens niet over.

We kennen nog twee personen uit Europa, die vergeefs geprobeerd hebben om deze zomer en herfst via Suruç naar Kobanê te gaan.

De zak met zonnecellen reist een paar keer met verschillende personen heen en weer tussen Antep en Suruç.

In november hoor ik, dat mijn zak met kadootjes is meegegeven aan vluchtelingen, die vanuit Suruç naar Kobanê terugkeren. Ik ben dan weer thuis na een 2^e bezoek aan Kobanê via een andere route.

NAAR KOBANÊ VIA NOORD IRAK (okt)

Mazlum is een actieve vrijwilliger in Stichting Help Kobanê. Hij heeft familie in Rojava (de Koerdische regio van Syrië). Naast het Nederlands spreekt hij Koerdisch en Engels en hij begrijpt de Arabische taal. Wij willen samen naar Kobanê om de stad, de omgeving en de inwoners beter te leren kennen en om meer concrete afspraken voor onze stichting te maken.

We overwegen om via Noord-Irak te reizen, maar horen van een kennis, dat hij na een paar weken in Erbil ook van daar onverrichter zake naar huis keert.

VAN ERBIL NAAR DERÏK (zo11, ma 12okt)

Na lange voorbereiding en in samenwerking met velen wordt half oktober een New World Summit georganiseerd in de stad DerÏk in het meest oostelijke canton van Rojava.

<http://newworldsummit.eu/>

Mazlum en ik (en Stichting Help Kobanê) zijn blij, dat we met de internationale delegatie (ca. 30 personen) mee mogen reizen van Erbil in Noord-Irak naar Derik.

In de uitnodiging voor de conferentie staat, dat het tot het laatste moment onzeker blijft, of er inderdaad toestemming komt om bij Semalka de Tigris over te steken en dat een tweede bezoek aan Rojava over het algemeen niet toegestaan wordt.

Bij aankomst (zaterdagavond) op vliegveld Erbil krijgen we een visum van de KRG (Kurdish Regional Government) in de vorm van een paspoort-stempel. Hiermee heb je toestemming voor een verblijf van 15 dagen in Irak. Onze terugreis is op vrijdag 30 oktober, vijf dagen over tijd. Maar dat is van later zorg.

De zondag brengen we rustig door in een hotel te Erbil samen met de delegatieleden: schrijvers, journalisten, politici, wetenschappers, artiesten en studenten.

Daar hebben Mazlum en ik ook een gesprek met een collega van ons uit België. Zij wil ook naar Kobanê. We willen daar samen projecten van Kobanê Reconstruction Board bezoeken. Maar zij kon zich helaas niet meer aansluiten bij deze groep.

Maandagochtend zouden we om 7 uur in de ochtend vertrekken om in het begin van de middag in Derik aan te komen. Maar de organisatie van de New World Summit is nog tot ca.15 uur in overleg met parlementsleden en woordvoerders van de regering van Noord Irak voor uiteindelijk toestemming gegeven wordt.

Het is donker als we aankomen bij de Tigris. Daar wachten we in een wachtlokaal, tot de namenlijst en alle paspoorten bekeken zijn en elke deelnemer een paar vragen over zijn/haar beroep beantwoord heeft.

Mazlum en ik zijn een apart probleempje. Wij staan niet helemaal op de officiële deelnemerslijst, zoals het hoort. Bij wijze van uitzondering mogen we toch mee!

De volgende uitzondering is, dat het hele gezelschap in het donker de rivier over vaart.

Tegen middernacht worden we in Derik hartelijk onvangen met toespraken en een diner.

De volgende (woensdag)ochtend reizen Mazlum en ik met een excursie van de New World Summit mee naar Serekanya.

Daar nemen we afscheid van de groep. We overnachten op een vertrouwd adres. Er zijn op verschillende plekken bom-aanslagen geweest. Daarom wachten we de volgende ochtend tot de weg langs Gri Spir veilig verklaard wordt. In een auto met donkere ruiten en een bewapende asayiş voorin arriveren we in de avondschemering in Kobanê. Daar worden we hartelijk ontvangen door mijn vriendin B en haar familie.

B heb ik leren kennen tijdens mijn vorige bezoek. Zij was toen ook een paar dagen mijn gastvrouw, gids en tolk.

EEN PAAR VERHALEN EN INDRUKKEN UIT KOBANÊ (woe 14 –woe 21 okt)

De eerste tijd concentreren we ons vooral op de vragen en opdrachten, die we meekregen van onze stichting en van een aantal vrouwenorganisaties in Nederland.

Onze partner is Kobanê Reconstruction Board. Tijdens het overleg blijkt, dat van veel plannen nog niet is besloten wanneer ze zullen starten. Na overleg met veel vrouwelijke woordvoerders van verschillende organisaties kiezen we voor onze stichting als eerste project een bestaand kleuterschooltje voor weeskinderen. Het is in augustus met eenvoudige ruw houten planken gebouwd. We zullen geld inzamelen voor een schoolbusje, kleding en leermiddelen (projectvoorstel in bijlage). Geld en goederen worden vaak aan de grens tegengehouden. Het oplossen van die puzzel is de verantwoordelijkheid van onze partner de Reconstruction Board. Garantie dat het lukt is er niet.

Wij worden in Kobanê vaker geconfronteerd met problemen die de mogelijkheden van onze jonge stichting op dit moment te boven gaan.

Een van de eerste dingen die mij opvalt is dat er meer wegen enigszins begaanbaar zijn. En op een aantal plaatsen zijn grote grijpers in enorme stofwolken bezig het puin van verwoeste bebouwing te ruimen. De betonresten worden met zware vrachtwagens afgevoerd naar een plek buiten de stad. Het zware materieel is van bedrijven uit Diyarbakir. Maar het zijn er te weinig. In dit tempo zal het heel lang duren voor overal een begin met wederopbouw gemaakt kan worden.

De meeste hulp komt van de gemeente Diyarbakir. Over alle goederen en materieel dat toegelaten wordt, moet 18% belasting aan de Turkse staat betaald worden.

Kort na mijn bezoek in mei werd Gri Spi door Koerdische strijders ingenomen. Nu komen tankwagens met diesel uit Jazira over de lange slechte weg naar Kobanê. Er zijn elektrische leidingen aangelegd en de meeste avonden hebben de meeste huishoudens een paar uur stroom.

Onze gastvrouw en vriendin werkt in het onderwijs. In mei bezocht ik met haar een paar niet geheel verwoeste scholen, toen nog vol resten van de gruwelijke strijd. Zeven van de ongeveer 20 scholen in de stad zijn nu gedeeltelijk hersteld en van binnen beschilderd met helder blauwe vlakken, vrolijke figuren en uitnodigende teksten. Dagelijks melden zich nog leerlingen aan. Hun gegevens worden met de hand in schriften genoteerd. Voor de oorlog waren er ruim 20.000 studenten. Inmiddels zijn

er naar schatting 13.000 teruggekeerd. Waarschijnlijk zal er voor ruim 3000 leerlingen geen plek zijn. In het Syrische schoolsysteem wordt algemeen vormend onderwijs gegeven voor kinderen tot en met 15 jaar. Daarna is er in Kobanê geen beroepsopleiding en geen werk. Veel jongeren zoeken illegaal werk in Turkije. Als dat niet lukt proberen ze door te reizen naar Europa.

Op de scholen die in gebruik zijn genomen is nog geen water, geen schoon sanitair en nog onvoldoende lesmateriaal.

Leerkrachten ontvangen 20.000 Syrische Lira per maand (ongeveer 50€). Daar kan je een week of bijna 10 dagen van leven.

Het kantonbestuur ontvangt financiële steun van de gemeente Diyarbakir. In andere delen van Rojava worden onderwijssalarissen nog door de Syrische staat betaald. Hoe dat in Kobanê is, heb ik niet goed begrepen.

ARMOEDE

Mazlum en ik hebben samen een bedrag bij elkaar gespaard en gekregen. Een deel daarvan is gebruikt om speelgoed te kopen voor kinderen in een containerdorpje met eenoudergezinnen.

Zo'n 12 behoeftige gezinnen kunnen we elk ongeveer 50€ geven. Een druppel op een gloeiende plaat.

De meeste gezinnen bezoeken we samen met de lokale hulporganisatie / sociale dienst Rêxistina Kobanê (RKA) en een paar alleen met onze vriendin B.

Wat we zagen was onthutsend: 45 personen in een ruïne en allen zonder inkomen, oude mensen, die nu eens hier en dan eens daar overnachten, grote gezinnen zonder vader, gezinnen waar de vader invalide is, vrouwen zonder huis of inkomen, die er stokoud uitzien, maar jonger zijn dan ik. Ik heb geen idee hoe deze mensen de winter gaan doorkomen.

Ongeveer 30.000 families met gemiddeld 6 personen (ca.180.000 mensen) zijn nu teruggekeerd.

50% van de bevolking heeft geen huis en geen inkomen.

Rêxistina maakt een rapportje voor ons. (zie pagina's 7 en 8)

Zo mogelijk nog schokkender was het bezoek aan een organisatie voor gehandicapten: de Tirij Association.

De organisatie is 2 jaar geleden opgericht door 20 fysiotherapeuten. In een van de 3 kleine kamertjes staat één loopband waarop iemand weer oefent met lopen. Er zijn een twee bureautjes en enige stoelen. Dat is alles.

Men denkt dat ca. 5% van de bevolking gehandicapt is.

Er is behoefte aan geld, rolstoelen, krukken, gehoorapparaten, fysiotherapeutische apparatuur, onderwijs voor doven en blinden, specialisten die jongeren kunnen trainen, etc.

Mensen die voor operaties of andere noodzakelijke medische behandelingen naar het buitenland willen, worden door Turkije tegengehouden.

De organisatie heeft een aantal plannen en wacht op financiële steun

Ik krijg telefoonnummers van mensen in Urfa die meer informatie kunnen geven. Daar heb ik nog geen contact mee gehad.

Statistics ,which carried out by kobane organization of relief and development

- 1-average number of family members 6 persons
- 2-number of families in the city and its countryside 30000 family
- 3-poverty rate 85%
- 4-rate line under the poverty 50%
- 5-Rate who don't have the housing 30%
- *titrated poverty
 - a-they don't have the housing
 - b-they don't have fixed income
 - c-rate income daily 5 dollar
- *titrated line under the poverty
 - a-they don't have housing
 - b-they don't have breadwinner
 - c- they don't have income
- 6-number of family that need (sponge .blanket. housewares. Heating furnaces) 20000 family
 - price of sponge 15 dollar
 - price of blanket 10 dollar
 - price of heating furnace 35 dollar
- ** all these materials are not available in Kobani**
- 7-food basket

Their content

 - oil 5 L
 - sugar 5 Kg
 - rice 5kg
 - Lentils 3kg
 - beans 3kg
 - groats 5kg
 - tea 1kg

Handwritten signature

-sanitary pads

*cleaners

-bathing soap

-clothes washing powder

The cost of the basket, except for the transmission and distribution 50\$

** Commodity prices according to the market jazeera Canton and are subject to change if they are from Turkey

* The proportion of orphans in Kubani who lose both the father and mother of 10%

* the proportion Orphans who lost of single parent 5%

* the proportion of widows 15%

* the proportion of the elderly 5%

Des n k

LAATSTE GESPREKKEN

Als we afscheid nemen op het gemeentehuis hebben we nog een gesprek met o.a. Ibrahim Kurdo, Head of Foreign Affairs Department. Natuurlijk komen de grensproblemen ter sprake. Vluchtelingen mogen uit Turkije terugkeren naar Kobanê. Daarna is de grens voor inwoners van Kobanê gesloten, ook als ze ziek zijn. Voedseltransporten worden onregelmatig doorgelaten. Over alles wat binnenkomt wordt 18% belasting betaald aan de Turkse staat. Er is gebrek aan winterkleding. Medewerkers van grote internationale organisaties kunnen de grens soms wel passeren. De willekeur bewijzen is moeilijk.

Zonder embargo en met meer steun zouden meer mensen terugkomen om het leven hier op te pakken.

De ochtend van ons vertrek hebben we nog een korte ontmoeting met onze collega uit België. Ze heeft in Erbil moeten wachten tot ze de grens over mocht als medereiziger van een belangrijke politicus. Ze was 'snachts na een moeilijke reis door Rojava in Kobanê aangekomen.

QAMISHLO EN DERÏK (do 22 okt - woe 28 okt)

Op de terugreis logeren we bij familie van Mazlum in Qamishlo en Derîk en spreken nog met veel verschillende mensen.

We horen nog een aantal verhalen over problemen in de gezondheidszorg.

Een medisch technicus uit Qamishlo vertelt over ziekenhuis apparatuur uit Noord-Irak. Een deel van de dozen was niet geleverd, waardoor alles onbruikbaar is.

Met een keelontsteking bezoek ik een van de zeldzame en daardoor overbelaste artsen. Algemene geneesmiddelen blijken duur. Geneesmiddelen voor minder algemene kwalen zijn vaak helemaal niet verkrijgbaar.

Een busschauffeur kan door een oogkwaal niet in het donker rijden. Hij wil zich laten behandelen in Noord-Irak voordat de kwaal verergert. Hij komt de grens niet over. Volgens hem komen alleen mensen met een ernstige hartkwaal in aanmerking voor behandeling daar.

In Derîk legt een woordvoeder van de politie, de Asays, ons uit dat er in Jazira een medische commissie is, die noodzaak en urgentie bepaalt van patienten die voor behandeling naar Noord-Irak willen. Er was een moment dat mensen daar voor een hartoperatie terecht konden. Toen waren er ineens wel heel veel hartpatienten in de regio.

Woordvoerders bij de grensovergang Semalka bevestigen dat Rojava zo'n systeem heeft opgezet. Maar de KRG laat patienten uit Rojava druppelsgewijs en willekeurig toe. Toen daarover kritische vragen gesteld werden, werd de pontonbrug voor autoverkeer losgekoppeld.

In de winkels in Derîk raakt de voorraad winterkleding op. We praten met een winkelier die zijn laatste kledingstukken verkoopt en dan overschakelt op kippenvlees.

Door de oorlog zijn de prijzen enorm gestegen. Vroeger was een kilo tomaten 25 Lira nu is dat 200 Lira.

In Derîk is een salaris van omgerekend 15€ per dag normaal. Het valt niet mee om daarvan rond te komen.

In alle plaatsen wordt met enige boosheid gesproken over mensen, die Rojava verlaten. Daardoor is er o.a. tekort aan leraren en medisch personeel. Mensen zouden moeten blijven om samen het land

op te bouwen nu de repressie verdreven is. Het leven is niet makkelijk, maar in Qamshlo en Derik is geen schrijnende armoede. Dat er voor jongeren van 16 jaar en ouder weinig opleidingsmogelijkheden zijn, wordt wel als een groot probleem genoemd en als reden om het land te verlaten.

Woordvoerders van de Asyîş bevestigen ook de problemen met de import van kleding. Veel staat te wachten aan de overkant van de Tigris: niet alleen kleding, ook politie-auto's en andere voertuigen, medische apparatuur etc.

SEMALKA (zo 25 en woe 28 okt.)

Om onze terugreis te regelen rijdt een vriend ons een paar dagen van tevoren naar Semalka. Op de dag van vertrek brengt hij ons ook. Dat is voor hem vier maal een rit van 1 uur plus de wachttijden; bij elkaar bijna 6 uur. Ik ben niet aanwezig bij alle gesprekken met de Koerdische officials en mis de telefoongesprekken met de overkant.

Ik bekijk het vrachtverkeer en krijg toestemming om een paar foto's te maken. Aan beide zijden van de Tigris zijn grote parkeerplaatsen. De grote vrachtwagens kunnen elkaar niet passeren op de pontonbrug. Een aantal gesloten vrachtwagens rijdt van Irak naar Rojava. Daarna rijden veel open wagens met uien en schapen uit het armlastige Rojava naar Irak.

Elke vrachtwagen die vol of leeg over brug gaat betaalt 100 \$ aan de KRG.

Voor personen die mogen oversteken vaart even verderop een bootje. Zij betalen omgerekend 3€ p.p.

Op zondag hebben we een uitgebreid gesprek met een paar bestuurders waaronder Abdulkarim Omar Chairman of the foreign affairs in Aljazira canton. We praten, zoals al eerder vermeld, o.a. over patienten die een behandeling in Noord-irak onthouden wordt.

We horen dat er aan de andere kant ook voertuigen en machines staan, die voor Kobanê in Noord-irak gekocht zijn. Die staan er op dat moment al 3 maanden. Bewijzen is moeilijk. Een deel van de aankoopberwijzen is weer ingenomen door Noord-Irak.

Op dit moment is er in canton Jazira een delegatie van Duitse politici.

Abdulkarim nodigt journalisten en politici uit alle landen uit om zelf te komen kijken.

Er zijn plannen voor een delegatie uit Aljazira naar Duitsland en België. Men wil ook graag een bezoek aan Nederland brengen. Men hoopt op wederzijdse gezantschappen in een paar landen.

Als Rojava een erkende status heeft, wordt het makkelijker om bezwaar te maken tegen de willekeur van Turkije en Irak.

28 oktober zijn we weer in Semalka om de Tigris over te steken.

De formaliteiten nemen weer veel tijd in beslag.

[*Hier is een stukje tekst verwijderd*]

Na nog ongeveer een uurtje wachten blijkt, dat wij geluk hebben. Een belangrijke politicus heeft geregeld, dat wij met hem de Tigris oversteken en naar Erbil rijden.

ERBIL (do 29 –vr 30 okt)

Donderdagochtend gaan we met een taxi naar Het Bureau voor Buitenlanders om ons visum te verlengen.

We leveren ons mobiel in, worden gefouilleerd, lopen door een doolhof van trappen, trekken een nummer, moeten wachten, moeten paspoorten inleveren, wachten, betalen voor ons beiden samen 150 \$, lopen heen en weer door het doolhof om ergens anders een papiertje te kopen, wachten weer, moeten een pasfoto en een vingerafdruk laten maken, weer wachten en krijgen dan onze paspoorten terug met een blauw identiteitskaartje.

De middag blijft over om de bazar en de citadel te bekijken en een interessante familie te bezoeken.

Bij aankomst 's nachts op het vliegveld worden de dure blauwe kaartjes weer ingenomen. Van 150\$ hadden 3 gezinnen in Kobanê een week kunnen eten.

EEN KIND KAN BEGRIJPEN ?

De strijders van Rojava worden gewaardeerd als de meest effectieve bestrijders van Daesh en ontvangen daarbij steun van het westen.

Terwijl oorlog, angst en wantrouwen heersen in de regio proberen de bewoners van Rojava een rechtvaardige, multiculturele en democratische samenleving op te bouwen. Welke andere antwoorden zijn er op de ideologie van Daesh en de andere seclarische en nationalistische regimes in het Midden-oosten?

De stad Kobanê ligt in puin. Maar alleen bij het militair medisch centrum en op de begraafplaatsen merk je dat de oorlog nog niet voorbij is. Kobanê en ook andere delen van Rojava zijn een veilige oase.

Als met humanitaire steun de levensomstandigheden verbeteren, zullen veel bewoners en ook vluchtelingen van elders weer terugkeren.

Natuurlijk weet niemand hoe de oorlog in Syrië, met zoveel belangengroepen en buitenlandse machten, zich zal uitbreiden en aflopen. Die onzekerheid mag geen reden zijn, om mensen die hun eigen regio vreedzaam willen ontwikkelen, aan hun lot over te laten. De scholen in Brussel zijn weer geopend en ook de milieutop in Parijs werd gelukkig niet afgelast.

Ik heb dit stuk geschreven, omdat ik mij niet kan voorstellen hoe de mensen in Kobanê zonder huis en zonder inkomen de winter overleven. Maar eigenlijk zou het overbodig moeten zijn. Na het zien van een paar foto's op internet, kan een kind begrijpen, dat hier hulp nodig is.

